

nepfligten. Jeg skal ikke stille noget Endringsforslag for at faae dem ind under den, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at naar man i sin Tid ikke tog Islænderne op under Værnepligten, var det, fordi Communicationsmidlerne vare af den Bestaafenhed, at de meget ofte ikke kunde komme herved. Nu er Forholdet anderledes, idet vi have en regelmæssig Dampstibsforbindelse med Island, og der synes derfor Intet til Hinder for, at de unge Mænd kunne komme herved. Netop for dem vilde det i mange Henseender være gavnligt at see Forholdene her i Moderlandet; og i alt Fald vilde man jo, naar man stillede dem omtrent paa samme Maade som det bornholmste Mandstab, kunne bruge dem til at danne en Art Væbning for Island og derved afværge, at en eller anden Eventyrer, som jo tidligere er steet, kunde sætte sig i Besiddelse af Den. Men, som sagt, man maatte væsentlig betragte det som en Art Uddannelsesmiddel for de unge Islændere, hvis man vilde optage dem i Kuller. — Med Hensyn til § 3 troer jeg ikke, at det er ganske rigtigt, at man har udeladt disse særlige Arbeidscommandoer. Ganske vist er det en stor Ulempe, og det samme gjælder ogsaa om Militairarbejderne, at Kullerne ere belemede med Mandstab, som man kun kan vente at have ringe Nytte af. Det er klart, at det ikke nytter, at Mandstabet staaer i Kullerne, naar det ikke staaer der paa en nøjagtig Maade; man maa derfor føre Control med det, men det giver igjen Anledning til meget Besvær og til en Masse Correspondance. Men paa den anden Side er det dog saa, at disse Arbeidscommandoers Mandstab bør blive staaende i Kuller, naar man kan anvende det; da Staten jo anlægger Jernbaner, vilde den jo meget let kunne bruge disse Folk, f. Ex. til Jordarbejde, som man neppe paa anden Maade vilde faae saa billigt udført som ved dem, om de end med Hensyn til Bevogtningen maatte være noget kostbare. Jeg agter ikke at stille noget Endringsforslag om atter at bringe dem under § 3; jeg har kun fundet mig foranlediget til at henlede Opmærksomheden paa, at der er noget Underligt i, at disse Folk, hvis Væksfølelse dog maa ansees for meget ringe, skulle have den Behagelighed at blive udslettede af

Kuller, naar man kan benytte dem som Arbeidskraft. — Heller ikke jeg har været uopmærksom paa, at Paragraphen er i Strid med Lovbkaftet om Agtelsesoprejsning og derfor maa ændres, hvis dette faaer Lovskraft. Men saalænge det ikke er steet, er der jo Intet til Hinder for, at Bestemelsen staaer, som den gjør i Lovbkaftet. I § 4 mod Slutningen findes en ny Tilføielse, nemlig at alle besarne Værnepligtige astjene deres Værnepligt ved Søværnet. Det er vistnok ved en Incurie, at her er kommet til at staae „Søværnet“, thi det sees, at i den sidste Deel af Paragraphen er der kun Tale om Indkaldelse til „Flaaden“. Søværnet bestaaer jo baade af Flaaden og Orlogsværftet; men jeg troer ikke, at Meningen har været Andet, end at her skulde staae Flaaden, baade forbi der i Paragraphens Slutning staaer Flaaden, og fordi der senere i Paragrapherne om Indkaldelsen alene er taget Hensyn til Flaaden. Iøvrigt har jeg slet ikke Noget imod, at der begge Steder sættes „Søværnet“, idet det ganske vist er saa, at de Besarne, alt som det techniske Element udvikles mere i Flaaden, ville blive benyttede i mindre Antal, og man kunde da ved at sætte „Søværnet“ faae Ret til ogsaa at benytte dem paa Orlogsværftet, hvis det iøvrigt laader sig gjøre; men Paragraphen maa i ethvert Fald redigeres anderledes. Jeg kommer nu til Spørgsmaalet om Udskrivningskredsene. Jeg finder det rigtigt, at Udskrivningskredsene og Brigadekredsene slutte sig sammen, men jeg troer dog, at man har gennemført denne Tanke for consequent, naar man har anseet det for nødvendigt at lade Bornholm falde ind under 2 Udskrivningskredse, saaledes som det ogsaa er fremhævet af den ærede foregaaende Taler. Det er let at see, hvorfor den ærede Krigsminister har ønsket i sin Tid, at den ene Halvdeel af Bornholms Amt skulde høre under en og den anden under en anden Brigadekreds; det var, fordi man efter 2 Aars Forløb atter mister det Mandstab, man uddanner af Bornholmerne, og Ministeren har da villet, at dette Tab af Mandstab ikke skulde finde Sted paa een Brigade alens, men fordele sig paa begge de Brigader, som ligge paa denne Side af Storebælt. Det er indlysende, at dette